

სს "სტანდარტბანკი"

ფინანსური ანგარიშგება

2006 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნასთან ერთად

წინამდებარე დოკუმენტი წარმოადგენს ინგლისურ ენაზე გამოცემული
ორიგინალის თარგმანს

შინაარსი

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

საბალანსო ანგარიშგება.....1
 მოგება-ზარალის ანგარიშგება.....2
 კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება 3
 ფულადი ნაკადების ანგარიშგება.....4

ფინანსური ანგარიშგების თანდართული ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები

1. ძირითადი საქმიანობა.....5
 2. შედგენის საფუძველი.....5
 3. ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის მიმოხილვა.....7
 4. მნიშვნელოვანი ბუღალტრული დაშვებები და შეფასებები.....14
 5. ფული და ფულადი ეკვივალენტები.....15
 6. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ.....15
 7. კლიენტებზე გაცემული სესხები.....15
 8. დაფარვის ვადამდე ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები.....16
 9. ძირითადი საშუალებები.....17
 10. არამატერიალური აქტივები.....17
 11. გადასახადები.....18
 12. გაუფასურების რეზერვი.....20
 13. სხვა აქტივები და ვალდებულებები.....21
 14. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე.....21
 15. ვალდებულებები მენაბრეთა წინაშე.....21
 16. სუბორდინირებული სესხი.....22
 17. კაპიტალი.....23
 18. პირობითი ვალდებულებები.....23
 19. წმინდა გასამრჯელო და საკომისიო შემოსავალი.....24
 20. ხელფასები და სხვა საოპერაციო ხარჯები.....25
 21. ფინანსური რისკების მართვა.....25
 22. ფინანსური ინსტრუმენტების სამარაართლიანი ღირებულება.....32
 23. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან..... 323
 24. კაპიტალის ადეკვატურობა.....34

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

სს „სტანდარტბანკის“ აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს –

ჩვენ ჩავატარეთ სს "სტანდარტბანკის" თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს საბალანსო ანგარიშგებას 2006 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოგება ზარალის ანგარიშგებას, კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგებასა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებას ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის, აგრეთვე მნიშვნელოვანი ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის შეჯამებასა და სხვა ახსნა-განმარტებითი შენიშვნებს.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების“ შესაბამისად ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიანად წარდგენაზე. ეს პასუხისმგებლობა მოიცავს: შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებას, დანერგვასა და შენარჩუნებას, რაც აუცილებელია ფინანსური ანგარიშგების იმგვარად მომზადებისა და სამართლიანი წარდგენისათვის, რომ იგი არ მოიცავდეს არსებით უზუსტობებს გამოწვეულს თაღლითობითა თუ შეცდომით; სათანადო ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის შერჩევასა და გამოყენებას, აგრეთვე არსებულ გარემოებათა შესაფერისი ჯეროვანი ბუღალტრულ შეფასებების გაკეთებას.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა

ჩვენ გვევალება ჩვენს მიერ ჩატარებული აუდიტის საფუძველზე გავცეთ დასკვნა ამ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. აუდიტს წარმართავდით „აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების“ შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტები მოითხოვს, რომ ჩვენ დავიცვათ ეთიკური ნორმები და იმგვარად დავუგემოთ და ჩავატაროთ აუდიტი, რომ მოვიპოვოთ გონივრული რწმუნება იმისა შეიცავს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება არსებით უზუსტობებს.

აუდიტი მოიცავს პროცედურების ჩატარებას ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულ თანხებსა და ახსნა-განმარტებით შენიშვნებზე აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვების მიზნით. პროცედურების შერჩევა დამოკიდებულია აუდიტორის განსჯაზე, მათ შორის ფინანსური ანგარიშგების თაღლითობითა თუ შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკის შეფასებაზე. რისკის ამგვარი შეფასებისას აუდიტორი ითვალისწინებს შიდა კონტროლის სისტემას, რომელიც საჭიროა საწარმოს მიერ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და სამართლიანად წარდგენისათვის, რათა შეიმუშაოს გარემოებათა შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები, თუმცა არა იმ მიზნით, რომ გამოთქვას მოსაზრება საწარმოს შიდა კონტროლის სისტემის ეფექტურობაზე. აუდიტი აგრეთვე მოიცავს ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის შესაფერისობისა და მნიშვნელოვანი ბუღალტრული შეფასებების მიზანშეწონილობის შემოწმებას, აგრეთვე მთლიანად ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის შეფასებას.

მიგვაჩნია, რომ ჩვენს მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარის და შესაფერის საფუძველს ქმნის ჩვენი აუდიტორული დასკვნის შესადგენად.

აუდიტორული დასკვნა

ჩვენი აზრით, ზემოთაღნიშნული ფინანსური ანგარიშგება ყველა არსებით ასპექტში სამართლიანად ასახავს სს „სტანდარტბანკის“ ფინანსურ მდგომარეობას 2006 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მის ფინანსურ საქმიანობას და ფულად ნაკადებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის “ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების” შესაბამისად.

საბალანსო ანგარიშგება

2006 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

	ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები	2006	2005
აქტივები			
ფული და ფულადი ეკვივალენტები	5	16,294	2,257
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	6	7,763	860
კლიენტებზე გაცემული სესხები	7	57,304	18,978
დაფარვის ვადამდე ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	7,266	-
ძირითადი საშუალებები	9	8,537	831
არამატერიალური აქტივები	10	165	205
მოგების გადასახადის აქტივი	11	87	245
სხვა აქტივები	13	700	187
სულ აქტივები		98,116	23,563
ვალდებულებები			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	14	31,729	3,431
ვალდებულებები მენაბრეთა წინაშე	15	42,022	7,326
სხვა ვალდებულებები	13	1,983	115
მოგების გადასახადის ვალდებულება	11	75	-
სულ ვალდებულებები სუბორდინირებული სესხის გარეშე		75,809	10,872
სუბორდინირებული სესხი	16	8,611	5,379
სულ ვალდებულებები		84,420	16,251
კაპიტალი	17		
საწესდებო კაპიტალი		12,600	6,900
გაუნაწილებელი მოგება		1,096	412
სულ კაპიტალი		13,696	7,312
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		98,116	23,563

ბანკის დირექტორთა საბჭოს სახელით ხელმოწერილია და ნებადართულია გამოსაქვეყნებლად:

გიორგი კალანდარიშვილი

გენერალური დირექტორი

ირინა ვორმანი

მთავარი ბუღალტერი

19 თებერვალი, 2007

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

2006 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები	2006	2005
საპროცენტო შემოსავალი			
კლიენტებზე გაცემული სესხები		7,439	2,908
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებებისადმი		1,396	83
ფასიანი ქაღალდები		8	1
		8,843	2,992
საპროცენტო ხარჯი			
ვალდებულებები მეანაბრეთა წინაშე		1,151	413
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე		2,288	335
		3,439	748
		5,404	2,244
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი			
საპროცენტო შემოსავლის მქონე აქტივების გაუფასურების რეზერვი	12	1,071	223
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი საპროცენტო შემოსავლის მქონე აქტივების გაუფასურების რეზერვის შემდგომ		4,333	2,021
შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიოდან			
გასამრჯელო და საკომისიო ხარჯები		1,343	165
		749	124
წმინდა შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიოდან	19	594	41
უცხოური ვალუტებით ოპერაციებიდან მიღებული მოგება-ზარალი:			
- გარიგებებიდან		675	132
- საკურსო სხვაობებიდან		(74)	(80)
სხვა შემოსავალი		38	227
სხვა არასაპროცენტო შემოსავალი		639	279
სხვა არასაპროცენტო ხარჯი			
ხელფასები და პრემიები	20	2,163	1,044
ადმინისტრაციული ხარჯები	20	1,970	927
ცვეთა და ამორტიზაცია		540	199
სხვა აქტივების გაუფასურება და დარიცხვები / (ანარიცხები)	12	(24)	40
სხვა არასაპროცენტო ხარჯი		4,649	2,210
მოგება მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		917	131
მოგების გადასახადის ხარჯი (სარგებელი)	11	233	(84)
წლის მოგება		684	215

თანდართული ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები (გვ. 5-34) წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

2006 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
2004 წლის 31 დეკემბერი	6,900	197	7,097
წლის მოგება	-	215	215
2005 წლის 31 დეკემბერი	6,900	412	7,312
საწესდებო კაპიტალის გამოშვება (ახსნა- განმარტებითი შენიშვნა 17)	5,700	-	5,700
წლის მოგება	-	684	684
2006 წლის 31 დეკემბერი	12,600	1,096	13,696

თანდართული ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები (გვ. 5-34) წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2006 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	აქსნა - განმარტებითი შენიშვნები	2006	2005
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მიღებული პროცენტები		8,466	2,898
გადახდილი პროცენტები		(2,421)	(676)
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო		1,343	165
გადახდილი საკომისიო		(749)	(124)
სავალუტო გარიგებებიდან მიღებული მოგებას-ზარალი		601	132
სხვა მიღებული/(გადახდილი) შემოსავალი/(ხარჯი)		48	(46)
გადახდილი ხელფასები და პრემიები		(1,732)	(1,044)
ადმინისტრაციული ხარჯები		(1,970)	(927)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		3,586	378
<i>საოპერაციო აქტივების წმინდა ზრდა /კლება</i>			
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		(6,832)	(662)
კლიენტებზე გაცემული სესხები		(38,304)	(13,599)
სხვა აქტივები		(528)	(71)
<i>საოპერაციო ვალდებულებების წმინდა ზრდა/კლება</i>			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე		27,089	3,431
ვალდებულებები მეანაბრეთა წინაშე		34,201	3,951
სხვა ვალდებულებები		1,424	(13)
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		20,636	(6,585)
გადახდილი მოგების გადასახადი		-	-
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული (საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული) წმინდა თანხები		20,636	(6,585)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შეძენა		(7,266)	(14)
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(8,227)	(604)
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(73)	(160)
არამატერიალური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		22	-
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		72	487
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა თანხები		(15,472)	(291)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან			
საწესდებო კაპიტალის გამოშვებიდან მიღებული შემოსავალი		5,700	-
სუბორდინირებული სესხიდან მიღებული შემოსავალი		3,822	5,379
სუბორდინირებული სესხის დაფარვა		(590)	-
საფინანსო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა თანხები		8,932	5,379
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულსა და ფულად ეკვივალენტებზე		(59)	(62)
ფულისა და ფულადი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა/კლება		14,037	(1,559)
ფული და ფულადი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		2,257	3,816
ფული და ფულადი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	5	16,294	2,257

თანდართული აქსნა-განმარტებითი შენიშვნები (გვ. 5-34) წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

1. ძირითადი საქმიანობა

სს “სტანდარტბანკი” (“ბანკი”) ჩამოყალიბდა 2005 წლის 7 ივნისს, სს “საქართველოს აგრო-ბიზნეს ბანკის” ბაზაზე, რომლის აქციათა 100% შესყიდულ იქნა ოფშორულ კომპანიათა მიერ. საბანკო საქმიანობის წარმოებისათვის აუცილებელი ზოგადი ლიცენზია სს “საქართველოს აგრო-ბიზნეს ბანკმა” საქართველოს ეროვნული ბანკისგან (“სებ”) მიიღო 1999 წლის 10 დეკემბერს. ბანკმა საქმიანობა დაიწყო 2000 წლის 21 თებერვალს. “საქართველოს აგრო-ბიზნეს ბანკი” დაფუძნებულ იქნა საქართველოში სოფლის მეურნეობის განვითარების ხელშეწყობის მიზნით, რასთან მიმართებაშიც, აღნიშნულ სექტორში დასაქმებულ ფერმერებსა თუ სხვა კომპანიებს/ფიზიკურ პირებს სთავაზობდა დაფინანსებას ეროვნულ ვალუტაში შედარებით დაბალ პროცენტში.

ბანკი ღებულობს ანაბრებს მოსახლეობისგან და გასცემს სესხებს, აწარმოებს გადარიცხვებს საქართველოს ტერიტორიაზე და საზღვარგარეთ, ვალუტის გადაცვლას და თავის კომერციულ და ინდივიდუალურ კლიენტებს სთავაზობს საბანკო მომსახურებას. მისი მთავარი ოფისი მდებარეობს თბილისში, ხოლო საქართველოს ტერიტორიაზე 2006 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით - 12 ფილიალი (2005 - 6). 2006 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკში დასაქმებული იყო 267 თანამშრომელი (2005 - 71).

ბანკის იურიდიული მისამართია საქართველო, თბილისი, ჭავჭავაძის გამზირი 43.

2006 და 2005 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის აქციონერებს წარმოადგენენ:

აქციონერი	2006 %	2005 %
“Standard Capital Georgia” Ltd.	75	
“Financial Investment Management Company” Ltd.	25	
“Discovery Investment Holding” Ltd.	-	25
“Lucente Investments” Inc.	-	25
“Webster Group” Inc.	-	25
“Westfor Panally” Ltd.	-	25
სულ	100	100

ამერიკის შეერთებული შტატების მოქალაქე, ბნ. ირაკლი რუხაძე, ბანკის საბოლოო მოსარგებლე-მფლობელს წარმოადგენს.

2. შედგენის საფუძველი**ზოგადი ინფორმაცია**

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება შედგენილია “ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების” (“ფასს”) შესაბამისად.

მარეგულირებელი მოთხოვნებიდან გამომდინარე, ბანკს საქართველოს საბუღალტრო და საბანკო კანონმდებლობისა და დაკავშირებული ინსტრუქციების შესაბამისად ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოება და ფინანსური ანგარიშგების მომზადება მოეთხოვება ლარში. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ეფუძნება ბანკის ფასს-ს შესაბამისად კორექტირებულ და რეკლასიფიცირებულ ბუღალტრული აღრიცხვის ჩანაწერებს.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულებით, გარდა იმ შემთხვევებისა, რომლებიც განმარტებულია ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკაში ქვემოთ. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, თუკი სხვაგვარად არ იქნა მითითებული.

(ათას ლარში)

2. შედგენის საფუძველი (გაგრძელება)

ცვლილებები ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკაში

არსებული ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკა არის წინა წლის ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის შესაბამისი, თუ არ გავითვალისწინებთ იმ ფაქტს, რომ ბანკის მიერ მიღებულ იქნა ბასს 39-ის “ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება”; ფინანსური გარანტიები: ცვლილებები, რომლებიც ვრცელდება 2006 წლის 1 იანვრის შემდგომ პერიოდებზე. ცვლილებები ეხება გარანტორის მიერ გაცემული ფინანსური გარანტიის აღრიცხვას. ბასს 39-ის შესაბამისად, ფინანსური გარანტიები თავდაპირველად აღიარებულია სამართალიანი ღირებულებით და შემდგომ ხდება მათი გადაფასება ბასს 37-ს – “ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები” და თავდაპირველად აღიარებულ თანხას შორის უმეტესით, რასაც რიგ შემთხვევაში აკლდება დაგროვილი ამორტიზაცია აღიარებული ბასს 18-ის - “ამონაგები” შესაბამისად.

აღნიშნული ცვლილებების მიღებას არ მოუხდენია მნიშვნელოვანი გავლენა ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

"ფასს" და ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო ინტერპრეტაციების კომიტეტის ინტერპრეტაციები („ფასიკი“), რომლებიც ძალაში არ შესულა

ბანკს არ მიუღია შემდეგი "ფასს" და ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო ინტერპრეტაციების კომიტეტის ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოცემულ იქნა, მაგრამ ძალაში არ შესულა:

- ფასს 7 “ფინანსური ინსტრუმენტები: ახსნა-განმარტებები”;
- ბასს 1 ცვლილებები: “ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა” – “კაპიტალის ახსნა-განმარტებები”;
- ფასიკი 8 “ფასს 2-ის ჩარჩოები”;
- ფასიკი 9 “ჩართული დერივატივების გადაფასება”;
- ფასიკი 10 “შუალედური ფინანსური ანგარიშგება და გაუფასურება”;
- ფასიკი 11 “ფასს 2 – ოპერაციები სახაზინო აქციებით”;
- ფასიკი 12 “სადისკონტო მომსახურების შეთანხმებები”

ბანკს მიაჩნია, რომ ზემოთაღნიშნულის ძალაში შესვლა არ იქონიებს მნიშვნელოვან გავლენას ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე, გარდა “ფასს” 7-ისა, რომელიც საშუალებას მისცემს ფინანსური ანგარიშგებების მომხმარებლებს შეაფასონ ბანკის ფინანსური ინსტრუმენტების არსებითობის ხარისხი, მათი შინაარსი, დაკავშირებული რისკების ზომა, ბანკის მიზნები, პოლიტიკები და პროცესები მიმართული კაპიტალის მართვისაკენ.

რეკლასიფიკაცა

შემდეგი რეკლასიფიკაციები განხორციელდა 2005 წლის საბალანსო ანგარიშგებაში 2006 წლის წარდგენის მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით:

თანხა	თავდაპირველი	რეკლასიფიკაციის ცირებული	კომენტარი
დაკავშირებულ მხარეთა თანხები	7,200	-	დაკავშირებულ მხარეთა თანხების რეკლასიფიკაცია დაკავშირებულ მხარეთა თანხების მუხლიდან სუბორდინირებული სესხის მუხლზე და საკრედიტო დაწესებულებების თანხების მუხლზე
სუბორდინირებული სესხი	-	5,379	სუბორდინირებული სესხის რეკლასიფიკაცია დაკავშირებულ მხარეთა მუხლიდან სუბორდინირებული სესხის მუხლზე
საკრედიტო დაწესებულებების თანხები	1,610	3,431	დაკავშირებულ მხარეთა სხვა სესხების რეკლასიფიკაცია დაკავშირებულ მხარეთა თანხების მუხლიდან სუბორდინირებული სესხის მუხლზე

(ათას ლარში)

3. ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის მიმოხილვა

ფინანსური აქტივები

ბასს 39-ე სტანდარტის შესაბამისად, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირებულია სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის ანგარიშგების გავლით, სესხებად და მოთხოვნებად, ვადამდე ფლობილ ფასიან ქალაქებად თუ გასაყიდად არსებულ ფინანსურ აქტივებად. ფინანსური აქტივების თავდაპირველი აღიარებისას, მათი აღრიცხვა ხდება სამართლიანი ღირებულებით, რასაც ემატება უშუალოდ გარიგებასთან დაკავშირებული ხარჯები მხოლოდ იმ ინვესტიციებისათვის, რომლებიც არ აისახება სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის ანგარიშგების გავლით. ბანკი განსაზღვრავს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას თავდაპირველი აღიარების შემდგომ.

როგორც წესი ფინანსური აქტივების გაყიდვებისა და შესყიდვების აღიარება ხდება სავაჭრო ოპერაციის დღეს, ანუ იმ თარიღით, როდესაც ბანკი შეისყიდის აქტივს. ჩვეულებრივ, ფინანსური აქტივების შესყიდვა და გაყიდვა ისეთი ოპერაციებია, რომლებიც მოითხოვენ აქტივის მიტანას დანიშნულების პუნქტამდე კანონმდებლობით თუ საბაზრო პირობებით რეგულირებად პერიოდში.

ფინანსური აქტივები სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის ანგარიშგების გავლით

სავაჭროდ ფლობილი ფინანსური აქტივები შესულია კატეგორიაში "ფინანსური აქტივები სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის ანგარიშგების გავლით". ფინანსური აქტივები კლასიფიცირებულია როგორც სავაჭროდ ფლობილი იმ შემთხვევაში, თუ ისინი შექმნილია ახლო მომავალში გაყიდვის მიზნით. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები აგრეთვე კლასიფიცირდება როგორც სავაჭროდ ფლობილი, თუკი ისინი განისაზღვრება როგორც ეფექტური ჰეჯირების ინსტრუმენტები. სავაჭროდ ფლობილი ფინანსური აქტივებიდან მოგება-ზარალი აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები

ფინანსური აქტივები რომლებიც არ წარმოადგენენ წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს და გააჩნიათ ფიქსირებული ან განსაზღვრადი დაფარვების გრაფიკი და ფიქსირებული ვადა, კლასიფიცირდებიან როგორც ვადამდე ფლობილი, როდესაც ბანკს შესწევს მათი ვადამდე ფლობის უნარი. ეს განსაზღვრება არ მოიცავს განუსაზღვრელი ვადის მქონე ინვესტიციებს. ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები აისახება ამორტიზირებული ღირებულებით. ეს ღირებულება გამოითვლება როგორც თავდაპირველად აღიარებულ თანხას გამოკლებული ყველა შემდგომი დაფარვა, დამატებული ან გამოკლებული აკუმულირებული ამორტიზაცია რომელიც გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, თავდაპირველად აღიარებულ თანხასა და ვადის ამოწურვისას არსებულ თანხას შორის სხვაობასთან მიმართებაში. ეს გამოთვლა მოიცავს ნებისმიერ გასამრჯელოსა და მიღებულ თუ გადახდილ თანხებს მხარეებს შორის ხელშეკრულებით, რომლითაც განსაზღვრულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, ოპერაციის საკომისიო და სხვა პრემიები თუ ფასდაკლებები. ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული ინვესტიციებისათვის მოგებისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში როდესაც ხდება ინვესტიციის ჩამოწერა, ან გაუფასურება, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში.

სესხები და მოთხოვნები

სესხები და მოთხოვნები არაწარმოებული ფინანსური აქტივებია, რომელთაც გააჩნიათ ფიქსირებული თუ განსაზღვრადი დაფარვების გრაფიკი, რომელთა კოტირება არ ხდება ბაზარზე. ასეთი აქტივები აღრიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. მოგებისა და ზარალის აღიარება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ხდება სესხისა და მოთხოვნის ჩამოწერისას, გაუფასურებისას, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში.

(ათას ლარში)

3. ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)**ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)***გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები*

გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები ის არაწარმოებული ფინანსური აქტივებია, რომლებიც განსაზღვრულია გასაყიდად არსებულ ფინანსურ აქტივებად ან არ არის გათვალისწინებული ზემოთაღნიშნულ სამ კატეგორიაში. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივების შეფასება ხდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგებისა და ზარალის ცალკეულ კომპონენტად აღიარებით კაპიტალში, ინვესტიციის ჩამოწერამდე თუ გაუფასურებამდე, როდესაც კაპიტალში აღრიცხული აკუმულირებული მოგება თუ ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. თუმცა, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დაანგარიშებული საპროცენტო განაკვეთის აღიარება ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

ფინანსურ ბაზარზე გასაყიდად არსებული ინვესტიციების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება კოტირებული საბაზრო ფასდადებით ბალანსის შედგენის დღეს. ინვესტიციებისათვის, რომელთა საბაზრო პირობებთან შედარებაც ვერ ხერხდება, სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება შეფასების ტექნიკის გამოყენებით. ამგვარი მეთოდი გულისხმობს სამართლიან პირობებზე დაყრდნობით წარმოებული უწინარი საბაზრო გარიგებების გამოყენებას, მსგავსი ინსტრუმენტის მიმდინარე საბაზრო ღირებულებაზე დაყრდნობას და დისკონტირებული ფულადი ნაკადების ანალიზს.

გაქვითვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გაქვითვა და მათი წმინდა თანხით საბალანსო ანგარიშგებაში აღრიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც არსებობს შესაბამისი თანხების გაქვითვის იურიდიული უფლება და მათი წმინდა სახით დაფარვის განზრახვა, ან განზრახვა მოხდეს აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულების მყისიერი დაფარვა.

ფული და ფულადი ეკვივალენტები

ფული და ფულადი ეკვივალენტები შედგება ნაღდი ფულის, მოთხოვნების ეროვნული ბანკისადმი (სავალდებულო რეზერვების გამოკლებით) და საკრედიტო დაწესებულებებისადმი მოთხოვნებისაგან, რომელთაც გააჩნიათ გამოცემიდან 90 დღიანი ვადა და თავისუფალნი არიან საკონტრაქტო ვალდებულებებისაგან.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

საქმიანობის ჩვეულებრივი მსვლელობისას ბანკი აწარმოებს გაცვლით ოპერაციებს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით სავალუტო და ფასიანი ქაღალდების ბაზრებზე. ამგვარი ფინანსური ინსტრუმენტები წარმოადგენენ სავაჭროდ ფლობლს. ისინი თავდაპირველად აღიარებულია ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარების პოლიტიკის შესაბამისად და ასახულია სამართლიანი ღირებულებით. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება კოტირებული საბაზრო ფასდადებით ან ფასდადების მოდელის შესაბამისად, სადაც გათვალისწინებულია აღნიშნული ინსტრუმენტის მიმდინარე საბაზრო და საკონტრაქტო ფასი და სხვა ფაქტორები. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები აისახება როგორც აქტივები, როდესაც მათი სამართლიანი ღირებულება დადებითია ან როგორც ვალდებულებები, როდესაც მათი სამართლიანი ღირებულება უარყოფითია. მოგება და ზარალი აღნიშნული ინსტრუმენტებიდან ჩართულია მოგება ზარალის ანგარიშგებაში როგორც სავაჭროდ ფლობილი ფასიანი ქაღალდებიდან მოგებას გამოკლებული ზარალი ან სავალუტო ოპერაციებიდან მოგებას გამოკლებული ზარალი, გამომდინარე ინსტრუმენტის ბუნებიდან.

(ათას ლარში)

3. ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სესხები

სესხები რომლებიც მოიცავს ვალდებულებებს ეროვნული ბანკის, საკრედიტო დაწესებულებების და მეანაბრების წინაშე, აგრეთვე სასესხო ვალდებულების სახით გამოშვებულ ფასიან ქაღალდებს, აღიარებულია მიღებული საფასურის სამართლიანი ღირებულებით, რასაც აკლდება შესაბამისი საოპერაციო საკომისიო. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, სესხების შეფასება ხდება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. მოგებისა და ზარალის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აღიარება ხდება ვალდებულების ჩამოწერისას, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში.

ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვი

ბანკი საბალანსო ანგარიშგების შედგენის დღეს აღრიცხავს ფინანსური აქტივებისა თუ ფინანსური აქტივების ჯგუფის გაუფასურებას.

ამორტიზირებული ღირებულებით ასახული აქტივები

თუ მოსალოდნელია ამორტიზირებული ღირებულებით ასახული აქტივების გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი, ზარალის მოცულობა აისახება როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და სავარაუდო სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე მოცულობას შორის (სამომავლო საკრედიტო ზარალის გამოკლებით, რომელსაც ადგილი არ ჰქონია), რომელიც დისკონტირებულია ფინანსური აქტივის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით (ე.ი. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი დაანგარიშებულია თავდაპირველი აღიარებისას). აქტივის საბალანსო ღირებულების შემცირება შესაძლებელია რეზერვის ანგარიშის გამოყენებით. ზარალის აღიარება უნდა მოხდეს მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

უზრუნველყოფის მქონე ფინანსური აქტივის მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების გამოანგარიშება ასახავს იმ ფულად ნაკადებს, რომლებიც შესაძლოა გამოწვეულ იყოს უზრუნველყოფის გამოყენებით, გამოკლებული უზრუნველყოფის მოპოვებასა და მის შემდგომ რეალიზაციაზე გაწეული ხარჯები, განურჩევლად იმისა, მოსალოდნელია თუ არა უზრუნველყოფის გამოყენება.

თავდაპირველად ბანკი აფასებს არსებობს თუ არა გაუფასურების ობიექტური საფუძველი მნიშვნელოვანი გავლენის მქონე აქტივებისათვის ინდივიდუალურად ან კოლექტიურად. თუ დადგინდა, რომ არ არსებობს ინდივიდუალურად შეფასებული ფინანსური აქტივის გაუფასურების ობიექტური საფუძველი, იმისდა მიუხედავად, არის თუ არა აღნიშნული აქტივი მნიშვნელოვანი გავლენის მქონე, აქტივის ჩართვა ხდება ანალოგიური რისკების მქონე ფინანსური აქტივების ჯგუფში. აღნიშნული ფინანსური აქტივების ჯგუფში შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება ერთობლივად. აქტივები, რომელთა გაუფასურებასთან მიმართებაში შეფასება ხდება ინდივიდუალურად და რომელთათვისაც ხდება გაუფასურების ზარალის აღიარება, არ არის ჩართული აქტივების კოლექტიური შეფასების პროცესში.

თუ, შემდგომ პერიოდში გაუფასურების ზარალის თანხა მცირდება და შემცირება შესაძლოა ობიექტურად დაუკავშირდეს გაუფასურების აღიარების შემდგომ მოვლენას, ხდება წინასწარ აღიარებული გაუფასურების ზარალის შებრუნება. გაუფასურების ზარალის ნებისმიერი შემდგომი შებრუნება აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, იმ პირობით, თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება მის ამორტიზირებულ ღირებულებას შებრუნების დღეს.

როდესაც სესხი ჩაითვლება უიმედოდ, ხდება მისი ჩამოწერა სესხის გაუფასურების შესაბამისი რეზერვიდან. ამგვარი სესხების ჩამოწერა ხდება მას შემდეგ, რაც დასრულდება ყველა სავალდებულო პროცედურა და განისაზღვრება ზარალის თანხა. ჩამოწერილი თანხების ხელახლა აღრიცხვა ამცირებს ფინანსური აქტივის გაუფასურების დანარიცხს მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

(ათას ლარში)

3. ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვი (გაგრძელება)

გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები

როდესაც ხდება გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივის გაუფასურება, თანხა რომელიც მოიცავს სხვაობას აქტივის ღირებულებას (ყველა შემდგომი დაფარვისა და ამორტიზაციის გამოკლებით) და მის მიმდინარე სამართლიან ღირებულებას შორის (გამოკლებული ნებისმიერი გაუფასურების ზარალი, რომელიც წინა პერიოდში აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში) გადაიტანება კაპიტალიდან მოგება-ზარალის ანგარიშგებაზე. შებრუნება გასაყიდად არსებულ კაპიტალის ინსტრუმენტებთან მიმართებაში არ არის აღიარებული მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. გაუფასურების ზარალის შებრუნება სესხის სახით არსებულ ინსტრუმენტებზე ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგების გავლით თუ ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულების მატება შეიძლება ობიექტურად დაუკავშირდეს გაუფასურების ზარალის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აღიარების შემდგომ მოვლენას.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ჩამოწერა

ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივის (ან ზოგ შემთხვევაში ფინანსური აქტივის ნაწილის ან მსგავსი ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) ჩამოწერა ხდება თუ:

- ამოიწერა აქტივის მიერ ფულადი ნაკადების შემოტანის ვადა;
- ბანკმა გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე მესამე პირებისათვის გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; და
- ბანკის მიერ (ა) გადაცემულ იქნა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) ბანკის მიერ გადაცემულ იქნა აქტივზე კონტროლი.

იმ შემთხვევაში, როდესაც ბანკის მიერ გადაცემულ იქნა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება და არ მომხდარა რისკებისა და სარგებლის გადაცემა, თუ აქტივზე კონტროლის გადაცემა, ბანკის მიერ აქტივის აღიარება ხდება შემდგომი ხანგრძლივი ჩართულობის გათვალისწინებით. გადაცემული აქტივის შემდგომი ხანგრძლივი ჩართულობა ერთგვარი გარანტიის ფორმით აისახება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და ბანკის მიერ სავარაუდო გადასახდელი საფასურის მაქსიმალურ თანხას შორის უმცირესით.

როდესაც ხანგრძლივი ჩართულობა მიიღებს გადაცემულ აქტივზე წერილობითი და/ან შექმნილი ოფციონის ფორმას (ფულადი ოფციონების ან მსგავსი საკონტრაქტო პირობების სახით), ბანკის ჩართულობის ხარისხი წარმოადგენს იმ გადაცემული აქტივის თანხას, რომლითაც შესაძლებელია აქტივის გამოსყიდვა. თუმცა, იმ შემთხვევაში, როდესაც არსებობს წერილობითი ოფციონი (ფულადი ოფციონების ან მსგავსი საკონტრაქტო პირობების სახით) სამართლიანი ღირებულებით ასახულ აქტივზე, ბანკის ჩართულობის ხარისხი შემოიფარგლება გადაცემული აქტივის სამართლიან ღირებულებასა და ოფციონის გამოყენების ღირებულებას შორის უმცირესით.

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებების ჩამოწერა ხდება მაშინ, როდესაც ვალდებულებები აქტივთან მიმართებაში ბათილდება, გაუქმდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ცვლის მეორე იმავე კრედიტორთან, თუმცა სხვა პირობებით, ან თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება თუ შესწორება მიიჩნევა თავდაპირველი ვალდებულების ჩამოწერად და ახალი ვალდებულების ასახვად, ხოლო შესაბამისი საბალანსო ღირებულებების სხვაობა აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

(ათას ლარში)

3. ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

გადასახადები

მიმდინარე მოგების გადასახადის გამომანგარიშება ხდება საქართველოს საგადასახადო კოდექსის შესაბამისად.

მიმდინარე სხვაობებთან მიმართებაში გადავადებული აქტივებისა და ვალდებულებების გამომანგარიშება ხდება ვალდებულებების მეთოდის გამოყენებით. გადავადებული მოგების გადასახადები წარმოდგენილია აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო დასაბეგრ ბაზასა და მათ საბალანსო ღირებულებას შორის არსებულ დროებით სხვაობებზე ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოიშობა გუდვილის თავდაპირველი აღიარებიდან თუ აქტივიდან და ვალდებულებიდან იმ ოპერაციაში, რომელიც არ არის საწარმოს გაერთიანება და ოპერაციის თარიღისათვის გაეღენას არ იქონიებს სააღრიცხვო მოგებასა თუ დასაბეგრ მოგება-ზარალზე.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აღირიცხება იმ პირობით, თუ არსებობს ალბათობა დასაბეგრი მოგებისა, რომლითაც შესაძლებელი იქნება დროებითი გამოქვითვადი სხვაობების დაფარვა. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები აღირიცხება საგადასახადო განაკვეთებით, რომელთა გამოყენებაც მოსალოდნელია აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულების დაფარვის პერიოდში იმ განაკვეთებზე დაყრდნობით, რომლებიც დადგინდა ბალანსის შედგენის დღეს.

გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოდგენილია დროებით სხვაობებზე ინვესტიციებიდან და შვილობილი კომპანიებიდან, მეკავშირე და ერთობლივი საწარმოებიდან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც დროებითი სხვაობის შებრუნების დროის გაკონტროლება შესაძლებელია და დროებითი სხვაობის შებრუნება ახლო მომავალში არ არის მოსალოდნელი.

საქართველოში აგრეთვე მოქმედება სხვადასხვა საოპერაციო გადასახადი დაკავშირებული ბანკის საქმიანობასთან. ეს გადასახადები ჩართულია სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები აისახება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურება. ამგვარი თანხა მოიცავს ძირითადი საშუალებების ნაწილის ჩანაცვლების ღირებულებას როდესაც ხარჯი წარმოიშობა და თუ აღიარების კრიტერიუმები დაცულია. შენობა ნაგებობები შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, რასაც აკლდება გადაფასების თარიღის შემდგომი ცვეთისა და გაუფასურების დანარცხი.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებების გადახედვა გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება მაშინ, როდესაც მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო ღირებულების აღდგენა შესაძლოა ვერ მოხერხდეს.

აქტივებს ცვეთა ერიცხებათ იმ თარიღიდან, როდესაც ხდება მათი მომსახურებაში გაშვება. ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით, ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობის შემდეგი მანუვლებლების მიხედვით:

	<u>წლები</u>
შენობა-ნაგებობები	25
ავეჯი და მოწყობილობები	5
კომპიუტერული ტექნიკა და საოფისე მოწყობილობები	5
სატრანსპორტო საშუალებები	5

აქტივის ნარჩენი ღირებულების, სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობისა და მეთოდების გადახედვა და შესაბამისად კორექტირება ხდება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს.

შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯების დარიცხვა ხდება წარმოშობისა და მათი ჩართვა ხდება სხვა საოპერაციო ხარჯებში თუ არ არსებობს მათი კაპიტალიზაციის საფუძველი.

(ათას ლარში)

3. ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს.

ცალკეული არამატერიალური აქტივი თავდაპირველი აღიარებისას აღრიცხება თვითღირებულებით. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, არამატერიალური აქტივები აღრიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება აკუმულირებული ამორტიზაცია და აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობა შეფასებულია განსაზღვრული თუ განუსაზღვრელი ვადით. ვადიანი არამატერიალური აქტივები ამორტიზირებულია სასარგებლო ეკონომიკური მომსახურების ხანგრძლივობის - 3 წლის განმავლობაში და მათი შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება გაუფასურების ინდიკაციის არსებობისას. ვადიანი არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის პერიოდისა და მეთოდების გადახედვა ხდება სულ მცირე ყოველი ფისკალური წლის ბოლოს.

სასარგებლო მომსახურების განუსაზღვრელი ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია არ ხდება, თუმცა ხდება მათი გაუფასურებასთან მიმართებაში ყოველწლიურად გადახედვა ინდივიდუალურად თუ ფულადი ნაკადების მომტანი ბიზნეს ერთეულის დონეზე. ამგვარი აქტივების სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობის ყოველწლიური გადახედვა ხდება რათა დადგინდეს, კვლავაც ხვდებიან თუ არა აღნიშნული აქტივები ამ კატეგორიაში.

უზრუნველყოფიდან შერჩენილი აქტივები

უზრუნველყოფიდან შერჩენილი აქტივები ისეთი აქტივებია, რომელთა მფლობელობის უფლება გადაცემულ იქნა ბანკისათვის, რადგან ვერ მოხერხდა ბანკის მსესხებელთა მიერ ბანკისგან მიღებული სესხის დაფარვა. პრაქტიკულად, აღნიშნული აქტივები ბანკის მიერ მიღებულ იქნა მსესხებლებისგან და ისინი განისაზღვრა როგორც იმ სესხის უზრუნველყოფა, რომელიც აღნიშნულმა მსესხებლებმა ბანკისგან მიიღეს.

უზრუნველყოფიდან შერჩენილი აქტივების ბანკის მიერ აღიარება ხდება, როდესაც შესაბამისი აქტივების მფლობელობის უფლებას დაადგენს სასამართლო. უზრუნველყოფიდან შერჩენილი აქტივები აისახება თვითღირებულებით.

შემდგომში, როდესაც ბანკის მიერ ხდება უზრუნველყოფიდან შერჩენილი აქტივების რეალიზაცია, ნებისმიერი სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და მიღებული საფასურის სამართლიან ღირებულებას შორის უბრუნდება თავდაპირველ მსესხებელს.

რეზერვები

რეზერვების აღიარება ხდება, როდესაც ბანკს გააჩნია წარსული მოვლენით გამოწვეული მიმდინარე იურიდიული ვალდებულება და აქედან გამომდინარე, მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მომტანი რესურსების გადინება ვალდებულების დასაფარად, აგრეთვე შესაძლებელია ვალდებულების მოცულობის სანდოდ განსაზღვრა.

სეგმენტური ანგარიშგება

ბანკის ოპერაციები საკმაოდ კომპლექსურია მოიცავს მხოლოდ საბანკო სეგმენტს. შესაბამისად, ბასს 14-ის ““ანგარიშგების წარდგენა სეგმენტების მიხედვით”” თანახმად, ბანკი მოიაზრება ერთი სეგმენტის მქონე საწარმოდ. ბანკის აქტივები თავმოყრილია საქართველოს ტერიტორიაზე, ხოლო ბანკის შემოსავლებისა და წმინდა მოგების დიდი ნაწილი გამომდინარეობს საქართველოს ტერიტორიაზე განხორციელებული ოპერაციებიდან.

(ათას ლარში)

3. ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

საპენსიო და სხვა საკომპენსაციო ვალდებულებები

ბანკს არ გააჩნია რაიმე სახის საპენსიო სქემა, გარდა საქართველოს სახელმწიფო საპენსიო სისტემით გათვალისწინებულია, რომლის თანახმად, დამქირავებელი ვალდებულია გადარიცხოს თანხები დადგენილი პროცენტის ოდენობით მიმდინარე დარიცხული ხელფასიდან. ამგვარი ხარჯის დარიცხვა ხდება სათანადო ხელფასის გამომუშავებისას პერიოდში. ბანკს არ აქვს მოხუცებულობის პენსიები ან თანამშრომელთა სხვა სახის სარგო, რომელიც საჭიროებს დარიცხვას.

საწესდებო კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი აისახება თვითღირებულებით. მიღებული საფასურის სამართლიანი ღირებულების გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტობა აღიარებულია როგორც დამატებით შეტანილი კაპიტალი.

ღივიდენდები

ღივიდენდები აღიარებულია როგორც ვალდებულებები და იქვითება კაპიტალიდან ბალანსის შედგენის დღეს მაშინ და მხოლოდ მაშინ, თუ ისინი განცხადებულია ბალანსის შედგენის დღეს ან უფრო ადრეულ პერიოდში. ღივიდენდები განცხადებულია, როდესაც ხდება მათი შეთავაზება ბალანსის შედგენის დღემდე პერიოდში ან შეთავაზება/განცხადება ბალანსის შედგენის დღის შემდგომ, თუმცა ვიდრე მოხდებოდეს ფინანსური ანგარიშგების გამოსაცემად დამტკიცება.

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებების აღიარება საბალანსო ანგარიშგებაში არ ხდება, თუმცა ხდება მათი განცხადება თუ დაფარვასთან დაკავშირებული ფულადი ნაკადების გადინება მოსალოდნელია დროის შორ მონაკვეთში. პირობითი აქტივების აღიარება არ ხდება საბალანსო ანგარიშგებაში, თუმცა ხდება მათი განცხადება როდესაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მიღება.

საპროცენტო შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება

საპროცენტო შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება ხდება დარიცხვის მეთოდით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. კლიენტებზე გაცემული სესხების საკომისიო გადავადებულია (შესაბამის პირდაპირ ხარჯებთან ერთად) და აღიარებულია როგორც სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება. გასამრჯელო, საკომისიო და სხვა შემოსავალი თუ ხარჯი როგორც წესი აღრიცხულია დარიცხვათა მეთოდით მომსახურების გაწევის შემდგომ.

უცხოური ვალუტის კონვერსია

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რაც წარმოადგენს ბანკის ფუნქციონალურ ვალუტას. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები თავდაპირველად აღიარებულია ფუნქციონალურ ვალუტაში ოპერაციის დღეს არსებული კურსით. უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივები და ვალდებულებები კონვერტირებულია ლარში შესაბამისი გაცვლითი კურსით ბალანსის შედგენის დღეს. უცხოური ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების კონვერსიით გამოწვეული მოგება-ზარალი აღრიცხულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში როგორც უცხოური ვალუტით გამოწვეულ მოგებას გამოკლებული ზარალი - საკურსო სხვაობები. არაფულადი აქტივები აღრიცხული უცხოურ ვალუტაში ისტორიული ღირებულებით, გადაყვანილია კონვერსიის დღეს არსებული გაცვლითი კურსით. არაფულადი აქტივები აღრიცხული უცხოურ ვალუტაში სამართლიანი ღირებულებით, გადაყვანილია იმ დღის გაცვლითი კურსით, როდესაც მოხდა სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა.

(ათას ლარში)

3. ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

უცხოური ვალუტის კონვერსია (გაგრძელება)

სვაობები ოპერაციის საკონტრაქტო გაცვლით კურსსა და ოპერაციის დღეს არსებულ სებ-ის გაცვლით კურსს შორის ჩართულია გარიგებებში როგორც უცხოური ვალუტით გამოწვეულ მოგებას გამოკლებული ზარალი. სებ-ის ოფიციალური გაცვლითი კურსები 2006 და 2005 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შესაბამისად შეადგენდა 1.7925 და 1.825 ლარს 1 აშშ. დოლართან მიმართებაში.

4. მნიშვნელოვანი ბუღალტრული დაშვებები და შეფასებები

ბუღალტრული დაშვებები

ბანკის ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკასთან მიმართებაში, ხელმძღვანელობას გააჩნია შეხედულებები და შეფასებები რომელნიც ახდენენ მნიშვნელოვან გავლენას ფინანსურ ანგარიშგებაში აღრიცხულ თანხებზე:

- *საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების დაფარვის ვადამდე ფლობილ ფასიან ქაღალდებად კლასიფიცირება;*
- *მატერიალური და არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობა;*
- *საგადასახადო დანარიცხები.*

შეფასების განუსაზღვრელობა

შეფასების განუსაზღვრელობების ძირითად წყაროებთან მიმართებაში ბალანსის შედგენის დღეს, უნდა აღინიშნოს, რომ მათ გააჩნიათ მნიშვნელოვანი რისკი გამოიწვიონ არსებითი კორექტირებები აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში შემდგომი ფისკალური წლის განმავლობაში, როგორც აღწერილია ქვემოთ:

სესხებისა და მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი

ბანკის მიერ რეგულარულად ხდება სესხებისა და მოთხოვნების გადახედვა გაუფასურებასთან მიმართებაში. ბანკი იყენებს საკუთარ გამოცდილებაზე დაფუძნებულ შეფასებებს ნებისმიერი გაუფასურების ზარალის განსაზღვრის მიზნით იმ შემთხვევებში, როდესაც მსესხებელს გააჩნია ფინანსური სირთულეები და მოიპოვება ისტორიული მონაცემები ანალოგიურ მსესხებლებთან მიმართებაში. შესაბამისად, ბანკი ელის სამომავლო ფულადი ნაკადების ცვლილებას რადგან არსებობს მონაცემები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლოა ადგილობრივი ეკონომიკური მდგომარეობისა თუ დაფარვების სტატუსის გაუარესება. ხელმძღვანელობა იყენებს შეფასებებს ისტორიული ზარალის გამოცდილებაზე და საკრედიტო რისკის მახასიათებლებზე დაყრდნობით და ობიექტურ საფუძველს ანალოგიური სესხებისა თუ მოთხოვნების ან მათი ჯგუფის გაუფასურებასთან მიმართებაში. ბანკი ეყრდნობა საკუთარ შეფასებებს სესხებისა თუ მოთხოვნების ჯგუფების სათანადო მონაცემების კორექტირებისათვის მიმდინარე მოვლენების აღრიცხვის მიზნით.

(ათას ლარში)

5. ფული და ფულადი ეკვივალენტები

31 დეკემბრის მდგომარეობით ფული და ფულადი ეკვივალენტები შედგებოდა:

	2006	2005
ფული	3,733	734
მიმდინარე ანგარიშები სებ-ში	45	392
მიმდინარე ანგარიშები სხვა საკრედიტო დაწესებულებებში	12,516	1,131
ფული და ფულადი ეკვივალენტები	16,294	2,257

2006 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სხვა საკრედიტო დაწესებულებების ანგარიშებზე მოთიანი ნაშთიდან 97% განეკუთვნება ორ ქართულ ბანკს.

6. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

31 დეკემბრის მდგომარეობით მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ შედგებოდა:

	2006	2005
სავალდებულო რეზერვი სებ-ში	5,345	782
90 დღეზე მეტი ვადის მქონე ან ვადაგადაცილებული დეპოზიტები	2,385	-
სხვა თანხები	33	78
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებებისადმი	7,763	860

საკრედიტო დაწესებულებებს მოეთხოვებათ სებ-ში საპროცენტო შემოსავლის არმქონე ფულადი დეპოზიტები (სავალდებულო რეზერვები), რომელთა მოცულობაც დამოკიდებულია საკრედიტო ინსტიტუტების მიერ მოზიდულ ფონდებზე. ბანკი უფლებამოსილია გამოიტანოს ამგვარი დეპოზიტი. ბანკი არ არის უფლებამოსილი გამოიტანოს ამგვარი დეპოზიტი.

2006 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს არ ჰქონია ბანკთაშორისი სესხები ქართულ ბანკებში.

2006 წლის განმავლობაში, ბანკმა გასცა და მიიღო მოკლევადიანი დაფინანსება ქართული ბანკებიდან ლარში და აშშ. დოლარში. 2006 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს განთავსებული ჰქონდა 45 ლარის ეკვივალენტი აშშ. დოლარი (2005 – 0) ორ ქართულ ბანკში საშუალო საპროცენტო განაკვეთით 1.5%; 338 ლარის ეკვივალენტი ევრო (2005 – 0) ქართულ ბანკში საპროცენტო განაკვეთით 8% და 2001 ლარი (2005 – 0) ქართულ ბანკში საპროცენტო განაკვეთით 9%.

7. კლიენტებზე გაცემული სესხები

31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტებზე გაცემული სესხები შედგებოდა:

	2006	2005
კლიენტებზე გაცემული სესხები	56,488	18,722
ოვერდრაფტი	2,220	703
	58,708	19,425
მინუს – სესხის გაუფასურების რეზერვი (ასხნა-განმარტებითი შენიშვნა 12)	(1,404)	(447)
კლიენტებზე გაცემული სესხები	57,304	18,978

2006 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის სესხები ათი უმსხვილესი საწარმოს წინაშე შეადგენდა 19, 638 ლარს (ჯამური სესხის პორტფელის 33%) (2005 – 7,821 ლარი, ანუ 40%). ამ სესხებისათვის შეიქმნა გაუფასურების რეზერვი 391 ლარის ოდენობით (2005 – 157 ლარი).

(ათას ლარში)

7. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

31 დეკემბრის მდგომარეობით სესხები გაიცა შემდეგ კლიენტებზე:

	2006	2005
კერძო კომპანიები	50,562	10,073
ფიზიკური პირები	8,146	9,352
	58,708	19,425
მინუს – სესხის გაუფასურების რეზერვი (ახსნა-განმარტებითი შენიშვნა 12)	(1,404)	(447)
კლიენტებზე გაცემული სესხები	57,304	18,978

31 დეკემბრის მდგომარეობით სესხების გაიცემა ხდებოდა მხოლოდ საქართველოს ტერიტორიაზე შემდეგ სექტორებში:

	2006	2005
ვაჭრობა და მომსახურება	17,023	6,925
ფიზიკური პირები	10,365	3,243
ენერგეტიკა	6,983	-
სოფლის მეურნეობა და კვების მრეწველობა	4,883	3,232
ლომბარდი	17,215	-
მშენებლობა	1,150	4,333
ტრანსპორტი და ტელეკომუნიკაციები	939	512
მეტალურგია	17	-
სხვა	133	1,180
	58,708	19,425
მინუს – სესხის გაუფასურების რეზერვი (ახსნა-განმარტებითი შენიშვნა 12)	(1,404)	(447)
კლიენტებზე გაცემული სესხები	57,304	18,978

8. დაფარვის ვადამდე ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

31 დეკემბრის მდგომარეობით დაფარვის ვადამდე ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები შედგებოდა:

	2006		2005	
	საბალანსო ღირებულებები	ნომინალური ღირებულება	საბალანსო ღირებულებები	ნომინალური ღირებულება
სების სახაზინო-სავალო ფასიანი ქაღალდები	7,266	7,274	-	-
დაფარვის ვადამდე ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	7,266	7,274	-	-

აღნიშნული ფასიანი ქაღალდების ნომინალური საპროცენტო განაკვეთები და ვადიანობა შემდეგია:

	2006		2005	
	%	ვადიანობა	%	ვადიანობა
“სებ“-ის სახაზინო-სავალო ფასიანი ქაღალდები	10%	2007 წლის იანვარი	-	-

(ათას ლარში)

9. ძირითადი საშუალებები

2006 და 2005 წლებში ძირითადი საშუალებების დინამიკა იყო შემდეგი:

	შენიშვნები	აგეჯი და მოწყობილობები	სატრანსპორტო საშუალებები	საიჯარო გაუმჯობესებები	მშენებარე აქტივები	სულ
ღირებულება						
2005 წლის 31 დეკემბერი	98	621	284	153	-	1,156
მატება	4,333	2,214	202	1,397	22	8,168
კლება	-	(40)	(32)	-	-	(72)
2006 წლის 31 დეკემბერი	4,431	2,795	454	1,550	22	9,252
დაგროვილი ცვეთა						
2005 წლის 31 დეკემბერი	58	141	84	42	-	325
ცვეთის დანარიცხი	101	235	67	47	-	450
კლება	-	(40)	(20)	-	-	(60)
2006 წლის 31 დეკემბერი	159	336	131	89	-	715
ნარჩენი საბალანსო ღირებულება						
2005 წლის 31 დეკემბერი	40	480	200	111	-	831
2006 წლის 31 დეკემბერი	4,272	2,459	323	1,461	22	8,537

	შენიშვნები	აგეჯი და მოწყობილობები	სატრანსპორტო საშუალებები	საიჯარო გაუმჯობესებები	სულ
ღირებულება					
2004 წლის 31 დეკემბერი	374	448	101	82	1,005
მატება	-	339	211	88	638
კლება	(276)	(166)	(28)	(17)	(487)
2005 წლის 31 დეკემბერი	98	621	284	153	1,156
დაგროვილი ცვეთა					
2004 წლის 31 დეკემბერი	61	251	37	17	366
ცვეთის დანარიცხი	7	60	60	25	152
კლება	(10)	(170)	(13)	-	(193)
2005 წლის 31 დეკემბერი	58	141	84	42	325
ნარჩენი საბალანსო ღირებულება					
2004 წლის 31 დეკემბერი	313	197	64	65	639
2005 წლის 31 დეკემბერი	40	480	200	111	831

(ათას ლარში)

10. არამატერიალური აქტივები

2006 და 2005 წლებში არამატერიალური აქტივების დინამიკა იყო შემდეგი:

	ლიცენზიები	კომპიუტერული ტექნიკა	სულ
ღირებულება			
2005 წლის 31 დეკემბერი	231	29	260
მატება	42	9	51
კლება	-	(22)	(22)
2006 წლის 31 დეკემბერი	273	16	289
დაგროვილი ამორტიზაცია და გაუფასურება			
2005 წლის 31 დეკემბერი	39	16	55
ამორტიზაციის დანარიცხი	84	7	91
კლება	-	(22)	(22)
2006 წლის 31 დეკემბერი	123	1	124
ნარჩენი საბალანსო ღირებულება			
2005 წლის 31 დეკემბერი	192	13	205
2006 წლის 31 დეკემბერი	150	15	165
	ლიცენზიები	კომპიუტერული ტექნიკა	სულ
ღირებულება			
2004 წლის 31 დეკემბერი	-	22	22
მატება	231	7	238
2005 წლის 31 დეკემბერი	231	29	260
დაგროვილი ამორტიზაცია და გაუფასურება			
2004 წლის 31 დეკემბერი	-	8	8
დარიცხული ამორტიზაცია	39	8	47
2005 წლის 31 დეკემბერი	39	16	55
ნარჩენი საბალანსო ღირებულება			
2004 წლის 31 დეკემბერი	-	14	14
2005 წლის 31 დეკემბერი	192	13	205

11. გადასახადები

მოგების გადასახადის ხარჯი შედგება:

	2006	2005
მიმდინარე საგადასახადო დანარიცხი	-	-
გადაცადებული საგადასახადო დანარიცხი/(სარგებელი) – დროებითი სხვაობების წარმოშობა	233	(84)
მოგების გადასახადის ხარჯი	233	(84)

საქართველოში მოქმედ საწარმოებს მოეთხოვებათ შეავსონ ინდივიდუალური საგადასახადო დეკლარაციები. ბანკებისათვის გადასახადის განაკვეთი მოგებაზე სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების გაუთვალისწინებლად შეადგენდა 20% 2006 და 2005 წლების მდგომარეობით. სახელმწიფო საკუთრებაში მყოფი ფასიანი ქაღალდების საპროცენტო შემოსავალი სახელმწიფო გადასახადით იბეგრებოდა 10%-ით.

(ათას ლარში)

11. გადასახადები (გაგრძელება)

ეფექტური მოგების გადასახადის განაკვეთი განსხვავდება საკანონმდებლო მოთხოვნებით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთისგან. 31 დეკემბრის მდგომარეობით მიმდინარე მოგების გადასახადის განაკვეთის საკანონმდებლო მოთხოვნებით გათვალისწინებულ გადასახადის განაკვეთთან შედარება ასეთია:

	2006	2005
მოგება (ზარალი) დაბეგვრამდე	917	131
კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთი	20%	20%
თეორიული მოგება (ზარალი) კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთით გადასახადისგან განთავისუფლებული მოგება	183	26
არაგამოქვითვადი ხარჯები	-	(110)
	50	-
მოგების გადასახადის ხარჯი (სარგებელი)	233	(84)

ამჟამად საქართველოში მოქმედებს მთელი რიგი კანონებისა, რომლებიც დაკავშირებულია სხვადასხვა გადასახადებთან. სავალდებულო გადასახადებში, სხვა გადასახადებთან ერთად შედის დამატებითი ღირებულების გადასახადი, მოგების გადასახადი, სოციალური გადასახადი და სხვები. აღნიშნულ გადასახადებთან დაკავშირებული კანონები სხვა უფრო განვითარებული საბაზრო ეკონომიკის პირობებისგან განსხვავებით გარკვეული პერიოდის განმავლობაში არ იყო ძალაში. გამოანგარიშების წესები ხშირად გაურკვეველია ან სულაც არ არსებობს, ცოტაა არსებული პრეცედენტები. ხშირად სახეზეა კანონის ინტერპრეტაციასთან დაკავშირებული აზრთა სხვადასხვაობა. ყოველივე ზემოთაღნიშნული წარმოშობს საქართველოში უფრო მაღალ საგადასახადო რისკებს, ვიდრე უფრო განვითარებული საგადასახადო სისტემის მქონე ქვეყნებში. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ბანკი არსებითად შესაბამისობაშია საგადასახადო კანონმდებლობასთან, თუმცა, კვლავაც რჩება რისკი იმისა, რომ სხვადასხვა ორგანოებს შესაძლოა გააჩნდეთ განსხვავებული პოზიციები იმ საკითხებში, რომლებიც განსხვავებული ინტერპრეტაციის საშუალებას იძლევა.

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები შედგება:

	2006	2005
გადასახადების გავლენა გამოქვითვად დროებით სხვაობებზე		
გადატანილი საგადასახადო ზარალი	25	134
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	24
სულ გადასახადების გავლენა გამოქვითვად დროებით სხვაობებზე	25	158
აღურიცხავი გადავადებული საგადასახადო აქტივები	-	-
გადავადებული საგადასახადო აქტივი	25	158
გადასახადების გავლენა დასაბეგრ დროებით სხვაობებზე		
დაგროვილი ცვეთა	(10)	-
სხვა აქტივები	(45)	-
სხვა აქტივების გაუფასურების რეზერვი	(22)	-
სხვა ვალდებულებები	(24)	-
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	(101)	-
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	(76)	-

გადატანილი საგადასახადო ზარალის უტილიზება არ მომხდარა 2006 წელს. 2006 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს ჰქონდა გადატანილი საგადასახადო ზარალი 123 ათასი ლარის ოდენობით.

(ათას ლარში)

11. გადასახადები (გაგრძელება)

საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები მოიცავს:

	<u>2006</u>	<u>2005</u>
მიმდინარე საგადასახადო აქტივი	87	87
გადავადებული საგადასახადო აქტივი	-	158
	<u>87</u>	<u>245</u>
მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება	-	-
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	75	-
	<u>75</u>	<u>-</u>

12. გაუფასურების რეზერვი

საპროცენტო სარგებლის მქონე აქტივების გაუფასურების რეზერვის დინამიკა შემდეგია:

	<i>კლიენტებზე გაცემული სესხები</i>
2004 წლის 31 დეკემბერი	285
დანარიცხი	223
ჩემოწერა	(118)
აღდგენა	57
2005 წლის 31 დეკემბერი	447
დანარიცხი	1,071
ჩემოწერა	(147)
აღდგენა	33
2006 წლის 31 დეკემბერი	1,404

სხვა აქტივების გაუფასურების რეზერვის დინამიკა შემდეგია:

	<i>სხვა აქტივები</i>	<i>სარჩელები</i>	<i>სულ</i>
2004 წლის 31 დეკემბერი	56	-	56
დანარიცხი	15	25	40
ჩამოწერა	(3)	-	(3)
2005 წლის 31 დეკემბერი	68	25	93
დანარიცხი (აღდგენა)	1	(25)	(24)
ჩამოწერა	(2)	-	(2)
2006 წლის 31 დეკემბერი	67	-	67

გაუფასურების რეზერვი გამოიქვითება სათანადო აქტივის საბალანსო ღირებულებიდან. კანონმდებლობის შესაბამისად სესხების ჩამოწერა უნდა მოხდეს ღირექტორთა საბჭოს სანქციით და რიგ შემთხვევებში სასამართლოს გადაწყვეტილების თანახმად.

(ათას ლარში)

13. სხვა აქტივები და ვალდებულებები

31 დეკემბრის მდგომარეობით სხვა აქტივები შედგებოდა:

	2006	2005
წინასწარი გადახდები	580	-
უზრუნველყოფიდან შერჩენილი აქტივები	82	133
ძირითად საშუალებებზე წინასწარ გადახდილი თანხები	38	99
წმინდა მატება დერივატივების ხელშეკრულებებიდან	48	-
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	14
წინასწარ გადახდილი საოპერაციო გადასახადები	5	4
სხვა დებიტორები	14	5
	767	255
გამოკლებული სხვა აქტივების გაუფასურების რეზერვი (ახსნა-განმარტებითი შენიშვნა 12)	(67)	(68)
სხვა აქტივები	700	187

31 დეკემბრის მდგომარეობით სხვა ვალდებულებები შედგებოდა:

	2006	2005
სხვადასხვა კრედიტორები	1,931	86
სხვა გადასახადები	40	-
პირობითი ვალდებულებების რეზერვი	-	25
სხვა	12	4
სხვა ვალდებულებები	1,983	115

14. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე

ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე მოიცავს:

	2006	2005
ვადიანი დეპოზიტები	24,162	1,001
სესხები საკრედიტო დაწესებულებებიდან	7,567	2,430
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	31,729	3,431

2006 წლის მანძილზე ბანკმა გასცა და მიიღო მოკლევადიანი დაფინანსება ქართული ბანკებიდან სხვადასხვა ვალუტაში. 2006 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკმა მიიღო 20,103 ლარი (2005 – ლარი 1,001) და 4,059 ლარის ეკვივალენტი აშშ. დოლარი (2005 – ლარი 0) დეპოზიტის სახით ქართული ბანკებიდან.

15. ვალდებულებები მენაბრეთა წინაშე

31 დეკემბრის მდგომარეობით ვალდებულებები მენაბრეთა წინაშე მოიცავდა:

	2006	2005
მიმდინარე ანგარიშები	24,403	2,640
ვადიანი დეპოზიტები	17,619	4,686
ვალდებულებები მენაბრეთა წინაშე	42,022	7,326
აკრედიტივის უზრუნველყოფის სახით ფლობილი	-	23
საგარანტიო წერილების უზრუნველყოფის სახით ფლობილი	2,075	60

2006 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის ვალდებულება ათი უმსხვილესი მენაბრის წინაშე შეადგენდა მენაბრეთა წინაშე ვალდებულების 44%-ს (2005 – 61%).

(ათას ლარში)

15. ვალდებულებები მენაბრეთა წინაშე (გაგრძელება)

ბანკის მენაბრეთა მიმდინარე ანგარიშები არ არის საპროცენტო განაკვეთის მქონე. ვადიან დეპოზიტებს გააჩნიათ წლიური პროცენტი 2 %-დან - 16% მდე (2.75%-11% - 2005).

ვადიანი დეპოზიტების ნაწილი 26,301 ლარის ოდენობით ფიზიკურ პირებს ეკუთვნის (2005 – 3,605 ლარი). საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის თანახმად, ბანკმა უნდა დააბრუნოს დეპოზიტის დეპოზიტორის მოთხოვნისას. თუ ვადიანი დეპოზიტი დაბრუნებულ იქნა დეპოზიტორისათვის ვადის გასვლამდე, დეპოზიტზე პროცენტის გადახდა ხდება მოთხოვნამდე დეპოზიტის საპროცენტო განაკვეთით, თუკი სხვაგვარად არ იქნა მითითებული ხელშეკრულებაში.

ვალდებულებები მენაბრეთა წინაშე მოიცავს ანგარიშებს შემდეგ მენაბრებთან:

	2006	2005
ფიზიკური პირები	25,562	3,561
კერძო საწარმოები	4,497	869
თანამშრომლები	739	44
სახელმწიფო და საბიუჯეტო ორგანიზაციები	16	-
სხვა	11,208	2,852
ვალდებულებები მენაბრეთა წინაშე	42,022	7,326

მენაბრეთა ანგარიშების ანალიზი ეკონომიკური სექტორების მიხედვით შემდეგია:

	2006	2005
ფიზიკური პირები/თანამშრომლები	26,301	3,605
ენერჯეტიკა	1,985	-
ვაჭრობა	1,972	632
უძრავი ქონების მშენებლობა	387	-
ტრანსპორტი და კომუნიკაციები	150	-
სამეურნეო სექტორი	3	58
დაზღვევა	-	179
სხვა	11,224	2,852
ვალდებულებები მენაბრეთა წინაშე	42,022	7,326

16. სუბორდინირებული სესხი

2006 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სუბორდინირებული სესხის ნაშთი შედგებოდა:

	2006	2005
“Standard Capital Georgia” Ltd (დენომინირებული აშშ. დოლარში, გაცემული 2005 წლის 29 სექტემბერს; ათი თანაბარი წლიური გადახდა, წლიური საპროცენტო განაკვეთით 11%, ვადა-2005 წლის 29 სექტემბრამდე)	5,167	5,379
“Standard Capital Georgia” Ltd (დენომინირებული აშშ. დოლარში, გაცემული 2005 წლის 29 დეკემბერს; ათი თანაბარი წლიური გადახდა, წლიური საპროცენტო განაკვეთით 11%, ვადა-2005 წლის 29 დეკემბრამდე)	3,444	-
სუბორდინირებული სესხი	8,611	5,379

ბანკის გაკოტრებისა თუ ლიკვიდაციის შემთხვევაში აღნიშნული სესხის დაფარვა ხდება მხოლოდ მას შემდეგ, რაც ბანკი დაფარავს ყველა სხვა ვალდებულებას კრედიტორთა წინაშე.

(ათას ლარში)

17. კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი შედგება 252,000 (2005 - 138) ჩვეულებრივი აქციისგან, ნომინალური ღირებულებით 50 ლარი. ყველა აქცია გამოშვებულ და მთლიანად დაფარულ იქნა. 2006 წლის განმავლობაში ბანკის მიერ გამოშვებულ იქნა დამატებით 114,000 აქცია, ნომინალური ღირებულებით 50 ლარი. ყველა აქცია ნომინალური ღირებულებით იქნა გამოშვებული.

ბანკის საწესდებო კაპიტალი შეტანილ იქნა აქციონერთა მიერ ლარში, შესაბამისად, ნებისმიერი დივიდენდი თუ კაპიტალის განაწილება უნდა განხორციელდეს ლარში. 2006 და 2005 წლებში ბანკს არ გამოუცხადებია დივიდენდები.

18. პირობითი ვალდებულებები

საოპერაციო გარემო

საქართველო კვლავაც იმყოფება ცვალებადი საბაზრო ეკონომიკის პირობებში. ამგვარი ეკონომიკის მახასიათებლები მოიცავს, თუმცა არ შემოიფარგლება შემდეგით: შედარებით მაღალი ინფლაციის დონე და სავალუტო კონტროლის არსებობა, რაც იწვევს ეროვნული ვალუტის არალიკვიდურობას საქართველოს ფარგლებს გარეთ. საქართველოს ეკონომიკურ სტაბილურობაზე მნიშვნელოვან გავლენას იქონიებს სამთავრობო ორგანოების მიერ მიღებული გადაწყვეტილებები იურიდიული თუ ეკონომიკური რეფორმების გატარებასთან მიმართებაში.

კანონმდებლობა

საქმიანობის ჩვეულებრივი მსვლელობისას ბანკის წინაშე შესაძლოა აღიძრას სარჩელები. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ამ სარჩელებიდან გამომდინარე საბოლოო ვალდებულებას არ ექნება არსებითი უარყოფითი გავლენა ბანკის ფინანსურ მდგომარეობაზე ან სამომავლო ფუნქციონირებაზე.

გადასახადები

საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობა საქართველოში სხვადასხვაგვარი ინტერპრეტაციის საშუალებას იძლევა. კანონმდებლობა ხშირად იცვლება. ხელმძღვანელობის მიერ აღნიშნული კანონმდებლობის ინტერპრეტაცია ბანკის ოპერაციებთან და საქმიანობასთან მიმართებაში შესაძლოა შესაბამისმა რეგიონალურმა თუ ცენტრალურმა ორგანოებმა სწორად არ მიიჩნიონ. საქართველოში უკანასკნელ პერიოდში განვითარებული მოვლენები გვიჩვენებს, რომ საგადასახადო ორგანოებს მეტად მკაცრი დამოკიდებულება აქვთ კანონმდებლობის გაშიფრვასთან, შედეგად, შესაძლოა რიგ ოპერაციებზე, რომლებიც წარსულში მართებულად მიიჩნეოდა, ბანკს დაეკისროს ჯარიმები და საურავები. საგადასახადო ორგანოები უფლებამოსილი არიან შეამოწმონ უკანასკნელი სამი კალენდარული წელი, რიგ შემთხვევებში კი უფრო ადრეული პერიოდები გადასახადებთან მიმართებაში.

2006 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ მათ მიერ სათანადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაცია უზრუნველყოფს ბანკის საქმიანობის სტაბილურობას.

(ათას ლარში)

18. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)**პირობითი ფინანსური ვალდებულებები**

31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის ფინანსური ვალდებულებები შედგებოდა:

	2006	2005
კრედიტის გაცემასთან დაკავშირებული ვალდებულებები		
გამოუყენებელ კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები	5,397	214
გარანტიები	5,521	906
	10,918	1,120
ვალდებულებები საოპერაციო იჯარიდან		
არაუგვიანეს 1 წლისა	693	71
1 წელზე მეტი, თუმცა არაუგვიანეს 5 წლისა	2,345	252
5 წელზე მეტი	1,567	106
	4,605	429
მინუს - რეზერვები	-	(4)
მინუს – საგარნტიო წერილებისა და აკრედიტივების უზრუნველყოფის სახით არსებული ნაღდი ფული	(2,075)	(23)
პირობითი ფინანსური ვალდებულებები	13,448	1,522

19. წმინდა გასამრჯელო და საკომისიო შემოსავალი

წმინდა გასამრჯელო და საკომისიო შემოსავალი მოიცავს:

	2006	2005
თანხების მიღება	603	60
სავალუტო გაცვლითი ოპერაციები	102	6
დაფარვა	32	1
სხვა	606	98
გასამრჯელო და საკომისიო შემოსავალი	1,343	165
ოპერაციები ნაღდი ფულით	284	28
დაფარვა	209	26
საკონსულტაციო მომსახურება	172	50
სავალუტო გაცვლითი ოპერაციები	6	2
სხვა	78	18
გასამრჯელო და საკომისიო ხარჯი	749	124
წმინდა გასამრჯელო და საკომისიო შემოსავალი	594	41

(ათას ლარში)

20. ხელფასები და სხვა საოპერაციო ხარჯები

ხელფასები და თანამშრომელთა ხარგო, აგრეთვე სხვა საოპერაციო ხარჯები შედგებოდა:

	2006	2005
ხელფასები და ბონუსები	1,709	773
სოციალური გადასახადი	454	271
ხელფასები და თანამშრომელთა ხარგო	2,163	1,044
ბიზნესის განვითარება	628	195
კომუნიკაციები და მომარაგება	255	120
ჯარიმები და საურავები	10	121
იჯარა	385	118
პროფესიული მომსახურება	-	82
საოპერაციო გადასახადი	188	15
სხვა	504	276
ადმინისტრაციული ხარჯები	1,970	927

21. ფინანსური რისკების მართვა

რისკების მართვის საკითხი ფუნდამენტურია საბანკო საქმიანობისათვის და წარმოადგენს ბანკის ოპერაციათა არსებით ელემენტს. ბანკის ოპერაციებისათვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია საკრედიტო, ლიკვიდურობასა და სავალუტო კურსების საბაზრო ცვალებადობასთან დაკავშირებული რისკები. ქვემოთ აღწერილია ბანკის რისკის მართვის პოლიტიკა აღნიშნულ რისკებთან მიმართებაში.

საკრედიტო რისკი

ბანკის წინაშე არსებული საკრედიტო რისკი მდგომარეობს იმაში, რომ გარიგებაში მონაწილე მეორე მხარემ შეიძლება ვერ შეძლოს დავალიანების სრულად დაფარვა ვადის დადგომისას. ბანკი საკრედიტო რისკის დონის სტრუქტურირებას ახორციელებს იმით, რომ აწესებს რისკის მოცულობის ლიმიტებს ერთ მსესხებელზე, ან მსესხებელთა ჯგუფზე. ამგვარი ლიმიტების დამტკიცება ხდება ყოველთვიურად დირექტორთა საბჭოს მიერ. საჭიროების შემთხვევაში, უმეტეს სესხებთან მიმართებაში ბანკი მოითხოვს უზრუნველყოფას. აღნიშნული რისკების მონიტორინგი მუდმივად ხორციელდება და ექვემდებარება ყოველწლიურ ან უფრო ხშირ გადახედვას.

ერთ კონკრეტულ მსესხებელთან მიმართებაში რისკი არის შემდგომ შეზღუდული ქვე-ლიმიტებით, რომლებიც მოიცავენ როგორც ბალანსის, ასევე იმ გარე საბალანსო რისკებს, რომლებიც განისაზღვრა საკრედიტო კომიტეტის მიერ. იმ შემთხვევაში, როდესაც სხვა მხარეებმა ვერ შეასრულეს დაკისრებული ვალდებულებები, მაქსიმალური საკრედიტო რისკი, უზრუნველყოფის რეალური ღირებულების გარდა, უტოლდება ფინანსური აქტივების მიმდინარე ღირებულებას, როგორც ეს არის წარმოდგენილი თანდართულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

(ათას ლარში)

21. ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)**გეოგრაფიული კონცენტრაცია**

2006 და 2005 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის აქტივები და ვალდებულებები საქართველოს ტერიტორიაზეა თავმოყრილი.

საბაზრო რისკი

ბანკი თავის თავზე იღებს საბაზრო რისკს. საბაზრო რისკი წარმოიშობა საპროცენტო განაკვეთებში და სავალუტო შედეგებში არსებული ღია პოზიციებიდან, რომელთაგან ყველა განიცდის ბაზრის საერთო და სპეციფიკური დინამიკის გავლენას. ბანკი ახდენს საბაზრო რისკის მართვას იმ პოტენციური დანაკარგების პერიოდული გამოთვლით, რომლებიც შეიძლება წარმოიშვას საბაზრო პირობების არახელსაყრელი ცვლილებების შედეგად და დანაკარგების შესაჩერებელი სათანადო ლიმიტების დაწესებითა და დაცვით, აგრეთვე მარჟისა და დამატებითი უზრუნველყოფის მოთხოვნით.

სავალუტო რისკი

ბანკზე, მის ფინანსურ პოზიციასა და ფულად ნაკადებზე გავლენას ახდენს სავალუტო გაცვლითი კურსის მერყეობა. დირექტორთა საბჭო ადგენს რისკის ლიმიტებს ვალუტების მიხედვით (ძირითადად აშშ დოლარი), ფილიალების მიხედვით და ჯამურად. აღნიშნული ლიმიტები შესაბამისობაშია ეროვნული ბანკის მინიმალურ მოთხოვნებთან. სავალუტო რისკის გავლენა ბანკზე მოცემულია ქვემოთ:

	2006				
	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სხვა ვალუტა	სულ
აქტივები:					
ნაღდი ფული და ფულადი ეკვივალენტები	10,641	4,011	1,637	5	16,294
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებებისადმი	7,347	78	338	-	7,763
კლიენტებზე გაცემული სესხები დაფარვის ვადამდე ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	7,553	49,495	256	-	57,304
ყველა სხვა აქტივი	9,480	7	2	-	9,489
	42,287	53,591	2,233	5	98,116
ვალდებულებები:					
საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	20,104	11,625	-	-	31,729
მუანაბრეთა წინაშე	7,129	32,665	2,206	6	42,006
სახელმწიფო დაწესებულებების წინაშე	16	-	-	-	16
სუბორდინირებული სესხი	-	8,611	-	-	8,611
ყველა სხვა ვალდებულება	440	1,526	92	-	2,058
	27,689	54,427	2,298	6	84,420
წმინდა საბალანსო პოზიცია	14,598	(836)	(65)	(1)	13,696

(ათას ლარში)

21. ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

	2005				
	ლარი	აშშ. დოლარი	ევრო	სხვა ვალუტა	სულ
აქტივები:					
ნაღდი ფული და ფულადი ეკვივალენტები	1,590	417	248	2	2,257
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებებისადმი	782	49	29	-	860
კლიენტებზე გაცემული სესხები დაფარვის ვადამდე ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	4,648	14,330	-	-	18,978
ყველა სხვა აქტივი	-	-	-	-	-
	1,464	3	1	-	1,468
	8,484	14,799	278	2	23,563
ვალდებულებები:					
საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	1,001	2,430	-	-	3,431
მენაბრეთა წინაშე	1,270	5,864	191	1	7,326
სუბორდინირებული სესხი	-	5,379	-	-	5,379
ყველა სხვა ვალდებულება	115	-	-	-	115
	2,386	13,673	191	1	16,251
წმინდა საბალანსო პოზიცია	6,098	1,126	87	1	7,312

ბანკის ფულადი ნაკადები (შემოსავალი და საოპერაციო ხარჯი) ძირითადად წარმოებულია ლარში. შედეგად, ლარსა და დოლარს/ევროს შორის გაცვლითი კურსის სამომავლო დინამიკა გავლენას იქონიებს ბანკის დოლაში/ევროში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაზე.

საპროცენტო განაკვეთებთან დაკავშირებული რისკი

საპროცენტო განაკვეთებთან დაკავშირებული რისკი წარმოიშობა შესაძლებლობიდან, რომ საპროცენტო განაკვეთები გავლენას იქონიებს ფინანსური ინსტრუმენტების თუ ფინანსურ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებული ფულადი ნაკადების სამართლიან ღირებულებაზე. საპროცენტო განაკვეთების პოლიტიკის გადახედვასა და დამტკიცებას აწარმოებს ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი. ბანკი ადგენს საპროცენტო განაკვეთების გადაფასების ლიმიტებს.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი აღწერს ბანკის საპროცენტო განაკვეთების რისკს 2006 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ქვემოთ მოყვანილია ბანკის ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო თანხები კლასიფიცირებული საკონტრაქტო გადაფასებისა თუ ვადიანობის მიხედვით.

(ათას ლარში)

21. ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

	2006							სულ
	მოთხოვნა მდე	1 თვეზე ნაკლები	1 დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1 დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	გადაგადაცი ლებული	
აქტივები:								
ნაღდი ფული და ფულადი ეკვივალენტები	16,294	-	-	-	-	-	-	16,294
მოთხოვნები								
საკრედიტო დაწესებულებებისადმი	5,346	2,339	-	-	-	78	-	7,763
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	549	9,451	22,000	22,599	2,597	108	57,304
დაფარვის ვადამდე ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	7,266	-	-	-	-	-	7,266
	21,640	10,154	9,451	22,000	22,599	2,675	108	88,627
გაღდებულებები:								
სახელმწიფო დაწესებულებების წინაშე	16	-	-	-	-	-	-	16
საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	23,255	-	4,579	3,895	-	-	31,729
მეანაბრეთა წინაშე	28,022	3,115	534	3,622	4,997	1,716	-	42,006
სუბორდინირებული სესხი	-	-	-	-	-	8,611	-	8,611
	28,038	26,370	534	8,201	8,892	10,327	-	82,362
წმინდა საბალანსო პოზიცია	(6,398)	(16,216)	8,917	13,799	13,707	(7,652)	108	6,265
აკუმულირებული სხვაობა	(6,398)	(22,614)	(13,697)	102	13,809	6,157	6,265	

(ათას ლარში)

21. ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

	2005							სულ
	მოთხოვნა მდე	1 თვეზე ნაკლები	1 დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1 დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	ვალდებულებული	
აქტივები:								
ნაღდი ფული და ფულადი ეკვივალენტები	2,257	-	-	-	-	-	-	2,257
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებებისადმი	782	78	-	-	-	-	-	860
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	156	671	8,553	8,630	952	16	18,978
	3,039	234	671	8,553	8,630	952	16	22,095
ვალდებულებები:								
საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	1,610	-	1,821	-	-	-	3,431
მეანაბრეთა წინაშე	6,275	49	9	519	474	-	-	7,326
სუბორდინირებული სესხი	-	-	-	-	-	5,379	-	5,379
	6,275	1,659	9	2,340	474	5,379	-	16,136
წმინდა საბალანსო პოზიცია	(3,236)	(1,425)	662	6,213	8,156	(4,427)	16	5,959
აკუმულირებული სხვაობა	(3,236)	(4,661)	(3,999)	2,214	10,370	5,943	5,959	

31 დეკემბრის მდგომარეობით ეფექტური საშუალო საპროცენტო განაკვეთები ვალუტების მიხედვით საპროცენტო სარგებლის მქონე ფულადი ფინანსური ინსტრუმენტებისათვის იყო შემდეგი:

	2006			2005		
	ლარი	დოლარი	სხვა უცხოური ვალუტა	ლარი	დოლარი	სხვა უცხოური ვალუტა
ნაღდი ფული და ფულადი ეკვივალენტები	7%	8%	3%	4%	3%	2%
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებებისადმი	12%	2%	8%	6.7%	8.8%	2%
სასესხო ვალდებულებების სახით გამოშვებული დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფასიანი ქაღალდები	10%	-	-	-	-	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები	23%	27%	27%	18%	22%	-
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	10%	11%	-	-	-	-
მეანაბრეთა დეპოზიტები	12%	11%	9%	7%	10%	-
სუბორდინირებული სესხი	-	11%	-	-	11%	-

(ათას ლარში)

21. ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი გულისხმობს საკმარისი ფონდების არსებობას დეპოზიტის გატანისა და სხვა ფინანსური ვალდებულებების დასაფარად ვადის დადგომისას. ლიკვიდურობის რისკის მართვის მიზნით, ბანკი ყოველდღიურად აწარმოებს კლიენტებისა და საბანკო ოპერაციებიდან მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების მონიტორინგს, რაც წარმოადგენს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პროცესის ნაწილს. აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი აწესებს ლიმიტებს არსებული ვადადამდგარი ფონდებისათვის, რათა დააკმაყოფილოს დეპოზიტების გატანა, აგრეთვე ბანკთაშორისი და სასესხო საშუალებების მინიმალურ დონეს, რომელიც საკმარისი იქნება მოულოდნელი მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად.

წინამდებარე ცხრილები წარმოადგენენ ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზს, რომლებიც დაჯგუფებულია ბალანსის შედგენის დღიდან საკონტრაქტო ვადის გასვლამდე პერიოდებად.

	2006							სულ
	მოთხოვნა დე	1 თვეზე ნაკლები	1 დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1 დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	ვადაგადაცი ლებული	
აქტივები:								
ნაღდი ფული და ფულადი ეკვივალენტები	16,294	-	-	-	-	-	-	16,294
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებებისად მი	5,346	2,339	-	-	-	78	-	7,763
კლიენტებზე გაცემული სესხები დაფარვის ვადამდე ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	549	9,451	22,000	22,599	2,597	108	57,304
	-	7,266	-	-	-	-	-	7,266
	21,640	10,154	9,451	22,000	22,599	2,675	108	88,627
ვალდებულებები:								
სახელმწიფო დაწესებულებების წინაშე	16	-	-	-	-	-	-	16
საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	23,255	-	4,579	3,895	-	-	31,729
მეანაბრეთა წინაშე	28,022	3,115	534	3,622	4,997	1,716	-	42,006
სუბორდინირებული სესხი	-	-	-	-	-	8,611	-	8,611
	28,038	26,370	534	8,201	8,892	10,327	-	82,362
წმინდა საბალანსო პოზიცია	(6,398)	(16,216)	8,917	13,799	13,707	(7,652)	108	6,265
აკუმულირებული სხვაობა	(6,398)	(22,614)	(13,697)	102	13,809	6,157	6,265	

(ათას ლარში)

21. ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

	2005							
მოსოვნამ დე	1 თვეზე ნაკლები	1 დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1 დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	ვადგადაცი ლებული	სულ	
აქტივები:								
ნაღდი ფული და ფულადი ეკვივალენტები	2,257	-	-	-	-	-	2,257	
მოსოვნები საკრედიტო დაწესებულებებისად მი	782	78	-	-	-	-	860	
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	156	671	8,553	8,630	952	16	
	3,039	234	671	8,553	8,630	952	16	
ვალდებულებები:								
საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	1,610	-	1,821	-	-	-	
მეანაბრეთა წინაშე	6,275	49	9	519	474	-	-	
სუბორდინირებული სესხი	-	-	-	-	-	5,379	-	
	6,275	1,659	9	2,340	474	5,379	-	
წმინდა საბალანსო პოზიცია	(3,236)	(1,425)	662	6,213	8,156	(4,427)	16	
აკუმულირებული სხვაობა	(3,236)	(4,661)	(3,999)	2,214	10,370	5,943	5,959	

ბანკის ვედებულებების ჩამოწერის უნარი დამოკიდებულია მის უნარზე მოახდინოს აქტივების ეკვივალენტური ღირებულების რეალიზება იმავე პერიოდში. ერთ წელზე ნაკლებ პერიოდზე აღინიშნება მნიშვნელოვანი დეფიციტი, რაც გამომდინარეობს მოკლევადიანი დეპოზიტების კონცენტრირებიდან.

წლის განმავლობაში ბანკმა მიიღო მნიშვნელოვანი დაფინანსება მეანაბრეთა და საკრედიტო დაწესებულებებსგან. აღნიშნული თანხების დიდი ოდენობით გაცემა უარყოფით გავლენას იქონიებდა ბანკის ოპერაციებზე. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ აღნიშნული დაფინანსება ბანკს ახლო მომავალში დარჩება, და რომ, თანხების გაცემის საჭიროების შემთხვევაში, ბანკს მიეცემა საკმარისი დრო შესაბამისი ლიკვიდური აქტივების რეალიზებისათვის.

გრძელვადიანი კრედიტები როგორც წესი არ არის ხელმისაწვდომი საქართველოში, გარდა იმ პროგრამებისა, რომლებიც შემოთავაზებულია საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებების მიერ. თუმცა, საქართველოს ბაზარზე გაიცემა მოკლევადიანი კრედიტები იმ მოლოდინით, რომ ისინი განახლებულ იქნება ვადის ამოწურვისას. შესაბამისად, აქტივების თავდაპირველი ვადა შესაძლოა განსხვავდებოდეს ზემოთ მოყვანილი ანალიზისგან. ამასთანავე, ვადის სხვაობის ანალიზი არ ასახავს მიმდინარე ანგარიშების ისტორიულ სტაბილურობას. მათი ლიკვიდურობა ისტორიულად უფრო გრძელვადიანია ვიდრე აღწერილია მოცემულ ცხრილში. აღნიშნული ნაშთები შესულია დასაფარ თანხებში, ერთ თვეზე ნაკლები ვადის მქონე გრაფაში ზემოთ.

(ათას ლარში)

22. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

ფინანსური ინსტრუმენტების ქვემოთ მოყვანილი წინასწარი სამართლიანი ღირებულებები ეფუძნება ბასს 32-ს “ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი შენიშვნები და წარდგენა” სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა ხდება იმ თანხით, რომლითაც ფინანსური ინსტრუმენტი შეიძლება გაიცვალოს მიმდინარე ოპერაციაში საკუთარი სურვილით მონაწილე მხარეებს შორის, სამართლიან პირობებში წარმოებული საბაზრო გარიგებით და არა იძულებით ან ლიკვიდაციით.

წინამდებარე ცხრილი აღწერს იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო და სამართლიან ღირებულებებს, რომლებიც არ არის წარმოდგენილი ბანკის საბალანსო ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით.

	2006		2005	
	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება
<i>ფინანსური აქტივები</i>				
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებებისადმი	7,763	7,763	860	860
კლიენტებზე გაცემული სესხები	57,304	57,304	18,978	18,978
დაფარვის ვადაზე ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	7,266	7,266	-	-
<i>ფინანსური ვალდებულებები</i>				
საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	31,729	31,729	3,431	3,431
მეანაბრეთა მიმართ	42,022	42,022	7,326	7,326
სუბორდინირებული სესხი	8,611	8,611	5,379	5,379

ამ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრად ბანკი იყენებს შემდეგ მეთოდებსა და დაშვებებს:

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებებისა და კლიენტებისადმი

ერთ თვიანი ვადის მქონე აქტივებისა და ვალდებულებებისათვის საბალანსო თანხები უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას ამ ფინანსური ინსტრუმენტების შედარებით მოკლე ვადიანობის გამო. ერთ თვეზე მეტი ვადის მქონე აქტივებისა და ვალდებულებებისათვის, სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება როგორც მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება დისკონტირებული შესაბამისი საბაზრო განაკვეთებით წლის ბოლოს.

სუბორდინირებულ სესხი

ბანკის ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ 2006 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სესხების საბალანსო თანხები საბაზრო პირობებიდან გამომდინარე უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას.

(ათას ლარში)

23. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები, როგორც ეს განსაზღვრულია ბასს 24-ში “დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები”, ასეთებად იწოდებიან თუ ერთ-ერთ მხარეს გააჩნია შესაძლებლობა გააკონტროლოს მეორე მხარე ან იქონიოს მნიშვნელოვანი გავლენა მასზე ფინანსურ თუ საოპერაციო გადაწყვეტილებებთან მიმართებაში. დაკავშირებულ მხარეთა ურთიერთობების განხილვისას ყურადღება გამახვილებულია ურთიერთობის შინაარსზე და არა მხოლოდ იურიდიულ ფორმაზე.

დაკავშირებული მხარეები შესაძლოა აწარმოებდნენ ოპერაციებს, რომლებსაც ჩვეულებრივ პირობებში არ აწარმოებენ. შესაბამისად, დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციების პირობები, ვადა და თანხები შესაძლოა განსხვავდებოდეს სხვაგვარი ოპერაციების პირობებისგან.

დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციების მოცულობა, წლის ბოლოს დასაფარი ნაშთები და დაკავშირებული შემოსავალი და ხარჯი აღწერილია ქვემოთ:

	2006					2005			
	საწარმოები		ხელმძღვა	სხვა	აქციონე	საწარმოები		ხელმძღვა	სხვა
	აქციონე	კონტროლის	ნელლობის	დაკავშირებ		ჩვეულებრივ	ანელობი	დაკავშირებ	დაკავშირებ
რები	ქვეშ	ზედა	ული	რები	ს ქვეშ	ს ზედა	ული	ული	
ჯამური დასაფარი სესხი 1 იანვრის მდგომარეობით	59	1,454	44	4,037	-	-	47	-	
წლის განმავლობაში გაცემული სესხები	451	8,465	168	857	2,178	4,947	334	4,100	
სესხის დაფარვები წლის განმავლობაში	(458)	(9,756)	(191)	(4,037)	(2,119)	(3,493)	(337)	(63)	
31 დეკემბრის მდგომარეობით დასაფარი სესხები	52	163	21	857	59	1,454	44	4,037	
მინუს: გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(1)	(3)	-	(17)	(1)	(29)	(1)	(80)	
31 დეკემბრის მდგომარეობით დასაფარი სესხები - წმინდა	51	160	21	840	58	1,425	43	3,957	
დეპოზიტები 1 იანვრის მდგომარეობით	-	-	92	-	-	-	2	-	
წლის განმავლობაში მიღებული დეპოზიტები	5,415	-	193	-	-	-	199	-	
წლის განმავლობაში გატანილი დეპოზიტები	(5,402)	-	(204)	-	-	-	(109)	-	
დეპოზიტები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	13	-	81	-	-	-	92	-	
სესხები 1 იანვრის მდგომარეობით	-	-	-	-	-	-	-	-	
წლის განმავლობაში მიღებული სესხები	-	35,865	-	-	-	2,868	-	-	
სესხის დაფარვები წლის განმავლობაში	-	31,971	-	-	-	1,047	-	-	
სესხები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	3,894	-	-	-	1,821	-	-	
სუბორდინირებული სესხები 1 იანვრის მდგომარეობით	-	5,379	-	-	-	-	-	-	
წლის განმავლობაში მიღებული სესხები	-	3,822	-	-	-	5,379	-	-	

(ათას ლარში)

23. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

სესხის დაფარვები წლის განმავლობაში	-	(590)	-	-	-	-	-	-
სუბორდინირებული სესხები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	8,611	-	-	-	5,379	-	-
სესხებიდან მიღებული საპროცენტო შემოსავალი	16	97	8	76	165	176	8	8
სესხების გაუფასურების ხარჯი	-	(26)	-	(64)	-	(29)	(1)	(81)
დეპოზიტების საპროცენტო ხარჯი	-	-	(9)	(2)	-	-	(1)	-
საპროცენტო ხაჯი სესხებიდან	-	(469)	-	-	-	(201)	-	-
საპროცენტო ხარჯი სუბორდინირებული სესხიდან	-	(565)	-	-	-	(592)	-	-

ხელმძღვანელობის ზედა რგოლის კომპენსაცია შედგებოდა:

	2006	2005
ხელფასები და სხვა მოკლევადიანი გასამრჯელოები	378	253
სოციალური გადასახადი	76	51
სულ ხელმძღვანელობის ზედა რგოლის კომპენსაცია	454	304

24. კაპიტალის ადეკვატურობა

სებ-ი ბანკებისგან მოითხოვს კაპიტალის ადეკვატურობას რისკით შეწონილი აქტივების 8%-ის ოდენობით, გაანგარიშებულს სებ-ის მოთხოვნების საფუძველზე. 2006 და 2005 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის მაჩვენებელი აღემატებოდა კანონით დადგენილ მინიმუმს.

ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის მაჩვენებელი ბაზელის 1988 წლის რეკომენდაციების მიხედვით 2006 და 2005 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო 17% და 33% შესაბამისად. ეს პროპორცია აღემატებოდა ბაზელის შეთანხმებულ ინსტრუქციებში რეკომენდებულ 8%-იან მაჩვენებელს.